

Rapport: 34. Conference and exhibition Harrogate International Centre, UKSG 2011, 4-6. april 2011

HVA får jeg, ikke HVOR! Og jatakk, akkurat passe, ikke i bøtter og spann”

Den årlige konferansen som samler bibliotekarer, forskere, utgivere, tidsskriftagenter og databaseleverandører fra hele verden med overvekt av deltakere fra UK, hadde 840 deltakere fra 72 land. Konferansen i år var i Harrogate, en vakker spåby, lillesøsteren til Bath. Konferansens tema er et forsøk på å se inn i fremtiden, minne om fortiden og analysere nåtiden. Dette året kan konferansens fokus oppsummeres med: APP, Big Deal, store pakker eller ikke, plattform kontra innhold, linking, tilgjengelighet og formidling. Og, som alltid, meldingen om et varslet endelikt av bibliotekarene og biblioteket.

Et alltid tilbakevendende tema: Prispolitikk , pakker og videreutvikling av tilgang/formidling av e-ressurser, som sikrer at forskere og studenter får tilgang til kildene på den mest effektive måten. Dette er forumet for kommunikasjon mellom de kommersielle aktørene, forskere og bibliotekarer.

UKSGs program med mer finner du her:

<http://www.uksg.org/event/conference11>

Lenke til blogg og presentasjoner:

http://www.uksg.org/event/conference11/plenary_sessions/

Konferansen strekker seg over tre dager, her er en seleksjon av det jeg oppfattet som høydepunktene. Konferansen er delt i temaer:

Mandag 4. april: Fremtidscenarioer og nye muligheter

William Gibson and the future of libraries

John Naughton - *The Open University and Cambridge University Library*

Historikk mht den digitale utviklingen. Det er viktig å huske at fremtiden er her og nå. Vi må ta i bruk de mulighetene vi allerede har tilgang til fra teknologien. ”The best way to predict the future is to invent it.” De fleste foredragsholdere startet med en historikk for å sette fokus på de store linjene i utviklingen.

Digital research, analog publishing: one scientist's view

Phillip Bourne - *University of San Diego*

Spennende tanker og forslag mht publisering fra Phillip Bourne, University of San Diego. Også et typisk eksempel på at det er ulike ønsker fra ulike grupper innen akademiske fag; noen faggrupper ønsker formidling, publisering og deling fra dag én. Andre deler av akademia er mer tilbakeholdne i forhold til dette.

<http://liveserials.blogspot.com/2011/04/what-scientists-really-want-from.html>

Han ønsker at de teknologiske mulighetene som allerede er her, tas i bruk slik at hans forelesninger og publiseringer blir distribuert ut til andre forskere og studenter i langt høyere tempo enn i dag. Han refererte også til at mange forskere arkiverer sine manuskript i mailfoldere som er et lite gunstig lagringsmedia i forhold til gjenfinning og formidling. Som forsker ønsker han interaksjon med "utgivere" fra begynnelsen av forskningen, ikke etter at forskningen er fullført og avsluttet. Det er dessverre en kjensgjerning at teknologien ligger et hestehode foran anvendt bruk. Generelt er vi en smule trege til å ta den i bruk og utnytte den kjapt. Tenk bare på i hvor mange år treff i Bibsys viste kortkatalogformatet i sluttbrukergrensesnittet. Og fortsatt er det slik at vi skal registrere årstall for beholdning av tidsskrift som om vi skriver på et papirkort. Årstall, bindestrek, fire blanke og punktum, dette for å gjøre plass til avsluttende årstall. Er det mulig? Dessverre ja.

Tirsdag 5. april: Bibliotekenes e-ressurser – web 2.0 Strategier for å møte kommende utfordringer – teknologiske så vel som økonomiske

Buying by the bucketful: a comparative study of how e-books bundles are used

Terry Buchnell – *University of Liverpool*

Terry Buchnell ved University of Liverpool presenterte resultatet av en grundig statistisk undersøkelse av bruken av e-bøker. Presentasjonen anbefales, jeg synes den er "snasen" i formen og meget interessant i innhold. For dem som har anlegg for migrene kan den bli visuelt støyende. I korte trekk viste denne undersøkelsen at det er noen få sentrale titler som er mye og ofte i bruk i store pakker. Resten av titlene er sjelden eller aldri i bruk. T.B. konkluderte i samsvar med BI bibliotekets innkjøpspolicy: Prioriterte innkjøp av enkelttitler, uansett om det dreier seg om e-tidsskrift eller e-bøker. Innkjøp av enkelte pakker. Pensumbøker i e-utgaver kjøpes. Brukerstyrte innkjøp lønner seg ikke. Budsjettet til e-bøker er per i dag mindre enn budsjett til e-journals. T. B. mener at dette kommer til å endre seg innen kort tid. Bruken av e-bøker kommer til å øke de kommende årene. Og han avsluttet med å utfordre utgiverne med budskapet; prisene må ned på store pakker før det er interessant å abonnere på dem.

Terry's conclusions:

- Some packages are better value than others, and libraries should prioritise these in collections
- Aggregated databases give cheap critical mass
- Single title selections are important for core texts
- PDA (Patron driven acquisitions) can fill the gaps, but not form the foundations

Onsdag 6. april: Tilgangsproblematikk – fremtiden og åpenhet, se muligheter

Collections 2021: the future of the collection is not a collection

Rick Anderson - *University of Utah*

<http://liveserials.blogspot.com/2011/04/collections-2021-future-of-collection.html>

Katalogen er død, leve lenking og plattformer. Sluttbruker er ikke interessert i hvor informasjonen, dokumentene er, men HVA er tilgjengelig. Og dette vet vi, det er erfaringer fra kontakten med studenter og forskere.

Open, social and linked: a ménage à trois of content exploitation

Andy Powell - *Eduserv*

A. Powell la vekt på at det er tendenser til å undervurdere betydningen av sosiale nettverk på weben i forhold til bibliotek og akademisk publisering. "content should be of the web, not on the web" Hva menes med det? Her er det snakk om holdninger, tenk plattform heller enn kanal. Bibliotekenes fokus på: "Dette er deg, og dette er hva du får lov til å gjøre". Kolliderer med web 2.0: "Dette er meg, dette er det jeg har gjort". Han har flere forslag til nye veier å gå, en av dem "Linked Data". Dette var et gjennomgangs mantra. Under hele konferanse var dette noe som ble understreket og "stresset". Det er viktig å forstå den sosiale atferden til bibliotekenes brukere. Tenk plattform, ikke kanal. Min bemerkning, ref. bibliotekets websider. Jeg opplever ofte at både studenter og ansatte bruker Google. Det er store forventninger til de nye produktene som OCLC web scale , EBSCO discovery search m.fl. I mellomtiden fungerer Google utmerket som søkeinngang for forskere og studenter per i dag, takket være lenketjenere. Bibliotekenes IP-adresser til utdanningsinstitusjonene gjenkjennes av utgiverens servere, og vips fullteksten er tilgjengelig.

"Library is a building. Google is the whole world". Dessverre har jeg ingen referanse, men jeg synes det er en treffende beskrivelse av dagens tilstand mht det ultimate søket .

BI biblioteket i Nydalen kan tilby studentene funksjonelle fysiske fasiliteter. Det er tydelig at mange bibliotek i Storbritannia og resten av Europa sliter med utdaterte og lite fristende lokaler. Den økonomiske krisen gjør det ikke lettere å gjøre noe med det. Norge er inntil

videre skånet fra krisen, men representanter fra Storbritannia og USA kunne fortelle om dramatiske nedskjæringer i undervisningssektoren. Disse nedskjæringer vil sikkert gi utslag i bibliotekenes tilbud til forskere og studenter. Og det vil forhåpentligvis også føre til endringer av forretningsmodellene til de store salgsaktørene av e-ressurser, slik at det også i tider med lave budsjetter blir mulig for bibliotekene å tilby kvalitetssikret litteratur for sine sluttbrukere.

Oktober 2011

Linnéa Lund Jacobsen